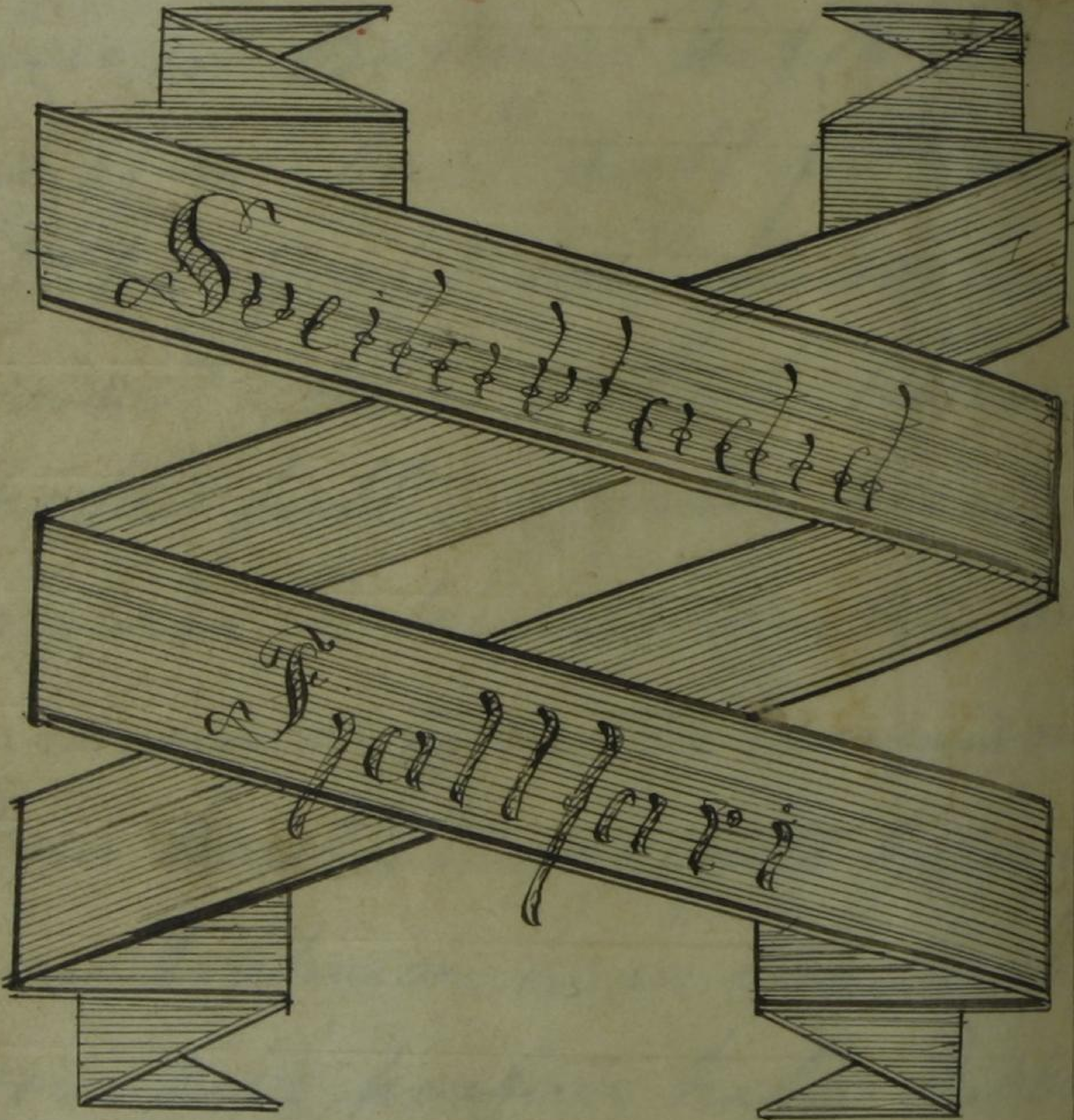

Kemur út annanhvorn Laugardag eigi minna en sexföst pappírsarkir í hvert skipti	Sveitarblað	Uppsögn bundin við sumarmál. Ógild ef ekki er komin til ritnefndar fyrir 26. April

Fjallfari.

3. Ár.	4. Kerfi	2. Blað	№ 11

Veðramót. Laugard. 11/4 1903

Ritnefnd:

Stefán Björnsson

Sölvi Guðmundsson

Nokkur ord um gardyrkju

þad hefir lengi verid vidur kent ad gard ávextir væru holl og notagód fæda, en því hörmulegra er til þess ad hugsa hversu lítill áhugi og vidleitni manna er í því ad auka og bæta gardræktina, sem án alls efa mundi geta haft svo afar mikla þýdingu fyrir framtíd þessa vors fámenna og afskekta lands því hún er jafn naudsinleg fyrir land bóndanum sem sjáfar bóndanum þurrabúdar manninum og húsmann inum.

Einkum er þetta á huga leysi tilfinnanlega ríkjandi hér í Nordur landi. Ad vísu eru sem betur fer einstakir menn hér nordan lands sem hafa lagt mjög mikla stund á gardrækt, eptir því sem á ser stad

hér á landi, og hafa tilraunir þær
sýnt að garðyrkja getur vel borgað
sig hér ef rétt er að farið. Sem dæmi
uppá menn sem sýnt hafa fram-
skarandi elju, og áhuga og dugnað í
garðyrkju hér norðanlands má
nefna Eggert Laxdal
á Akureyri, hann hefir nú í 20
ár haft matjurtagarð sem er
2. 1 eingja dagslátta ~~(að stærð)~~ 1600 □
að stærð. Á þessum 20 árum hefir
hann haft í hreinan ágóða af
garði þessum Ca. 15000 kr eða
750 kr á ári að meðaltali, og hafa
þó á þessu tímabili komið
kulda og harðinda ár sem ávalt
hafa haft stórkostlegan hnekki
í för með sér fyrir uppskeruna.
Mesta uppskera á ári af þessum
garði, var árið 1900 160 tunnur
af kartöflum sem gjöra, á
8 kr í verði á tunnunni 1280 kr

því miður eigum vér norðlendingar
ekki marga jafningja E. Laxdals
í þessari iðn en reynsla hans sýnir
oss því að garðávextir geta þrifist hér
norðanlands, og ætti það að vera
hvatning fyrir menn að fara að
leggja meiri stund á garðyrkju en
hingað til hefir verið gjört.
Allt til þessa tíma hefir
það verið álitið af mörgum að
sunnlendingar stæðu betur að
vígi, hvað garðræktina snertir,
heldur en norðlendingar, og
legi það einkum í því að lífsþró-
unar skilyrði hinna algeng-
ustu garðávaxta væru þar betri
En nú í seinni tíð hefir reynsl-
an sýnt það og sannað að
slíkt á sér alls engan stað. enda
er það og skoðun þeirra manna
sem ~~h~~ mesta og bezta þekkingu
hafa á þessu máli að á staðurnar fyrir

því að garðyrkja er meira stunduð
í suðurlandi en norðurlandi
sem þar +
1. Að þeir (sunnlendingar) byrja
fyrr á tilraunum í garðrækt og
2. Að þeir hafa haft meiri áhuga
á að afla sér þekkingar þessari
viðvíkjandi, og á því að auka sem mest
framleiðslu garðávaxta yfir höfuð
Þetta mun nú aðal ástæðan
fyrir því hvað sunnlendingar
lengra komnir, en ekki það að
þeir hafi betri skilyrði frá náttúrunnar
hendi
Þrátt fyrir það þótt garðyrkja
sé nú stunduð talsvert í sunnlenzku
sveitunum við sjávar síðuna sunnan-
lands þá voru árið 1900 kál- og matjurta-
garðar á öllu landinu ekki nema
74/1000 úr □ mílu. Uppskera af
kartöflum það ár var eftir lands-
hagsskýrslunum að dæma aðeins

17,453, og vantar svo stórkostlega
á það, að þetta fullnægi þörfum
landsmanna að þetta sama ár
voru fluttar inn í landið kartöfl-
ur fyrir 31,000 kr. og aðrir
garðávextir fyrir 800 kr.
Ef vér nú berum þetta saman
við garðrækt annarra þjóða t. d.
Norðmanna (~~þar~~) sem þar eru staðar
hættir einmitt líkastir því sem er
hér á norðurlandi þá sjáum
vér að munur sá er mikill
minnsta kosti hvað uppskeruna
snertir þeir fengu árið 1900
6½ miljón tunnur uppskeru
af kartöflum auk alls annars
eða c.a 3 tunnur á mann.
Ég er nú ekki í neinum vafa
um það að við Íslendingar get-
um aukið svo og bætt garðyrkju
vora að við ekki þurftum að
kaupa neitt af garðávöxtum

frá útlöndum og væri þó mik[illegible]
minnid þó nóg er samt sem [illegible]
svo fátækir sem vér erum þ[illegible]
um ad kaupa frá útlöndum
þótt vér kæmustum hjá því [illegible]
kaupa þad sem vér getum fr[illegible]
leitt í landinu sjálfu okku[illegible]
ad kostnadar-litlu, jafnvel
væri ekki óhugsandi ad vér gætum
framleitt meira en nóg til þess
ad fullnægja þörfum landsm[illegible]
því er því eigi getur framle[illegible]
margfalt vid þad er hann þarf
til eiginbrúks hví skyldi þá [illegible]
fleiri geta gjört hid sama?
Eg set hér dálitla áætlun
yfir kostnad vid ad byggja gar[illegible]
sem er 200 □ fadmar ad st[illegible]
og geta þeir er hafa reynslu [illegible]
sér gjört athuga semdir vid ha[illegible]
í næsta bladi Fjallfara ef þ[illegible]
þykir þess þörf.

Gardur sem er 200 □ fam. ad stærd kostar

1 60 fadma löng girding 20×10=1 fadm[illegible]
af girdingunni á 1 kr — 60,00
2. Kostnadur vid ad byjata landid
21 dagsverk á 2/00 — 42,00
3. Verminreitur — 14,00
4. Gardyrkju áhöld — 10,00
5. Ein uppstunga ad haustinu
3 dagsverk 2/00 hvert — 6,00
6. Tvær uppstungur ad vorinu
6 dagsverk 2/00 hvert — 12,00
7. Áburdur 50 hestar 0/25 hver — 12,50
8. Útsædis kartöfl. í ½ gardinn 60 k — 7,50
9. Fræ í hálfan gardinn — 1,00
10. Nidur setning, sádning
hirding, og uppskeru kostnadur — 20,00
Samtals. 185,00

Svo gjöri eg uppskeru úr gardinum
á 1. ári
10 Tunnur af kartöplum 10 kr. t 100,00
10 Tunnur af rófum 8 kr t 80,00
Samtals 180,00

Eptir þessum reikningi átti gar-
ðinum að næstum álveg að borga
sig á 1. ári. En til þess að gar-
ðurinn geti gefið svona mikla upp-
skeru þurfa ýmis skilyrði að vera
fyrir hendi, s. s. góður jarðveg-
ur nákvæm og góð hirðing góður
vel valinn áburður, hentug lega
garðsins, og sæmilega gott árf-
Þá er velja skal garðstaði er bezt
að það sé þar sem jarvegur er þ
og feitur. ætli maður sér að rækta
kartöflur er bezt að velja til þ
jarðveg sem er fremur rakur og
inn til dæmis mætti hafa kart-
garða þar sem myrlent væri ef
borinn væri sandur og kalk í
garðinn. Rófugarðar þar á mó-
ættu helst að vera þar sem jarðveg
er leirkendur
Hvað hirðingu garðsins við kemur
er margt að athuga og mikla

um hugsun og nákvæmni þarf til
þess að láta ekkert á bresta að hirðing-
in sé góð. t. d. er nauðsynlegt að
stinga garðinn upp að haustinu
til þess að loptið eigi þeim mun
hægra með að hafa áhrif á jarðveginn
og valda ýmsum efna breytingum
sem er nauðsynlegt fyrir garðrækt-
ina, þetta á einkum við þá garða
þar sem jarðv. er leirkendur. aptur
á móti gildir þessi regla ekki um
þá garða þar sem jarðv. er sendinn
En það er ófrávíkjanleg regla með
alla garða að stinga þá upp strax
og það er mögulegt fyrir klaka
á vorin og svo aptur ~~þegar það~~
rétt áður en sett er niður eða
sáð — Einnig er mjög áríðandi
að vökva garðinn þegar þurkar
ganga, einkum meðan plönturn-
ar eru ungar og óþroskaðar því þá
eru þær ekki eins vel hæfar til þess

að ná sér vökvun dýpra niðr í
moldinni þar sem hún er rakari
einsog þegar plönturnar hafa n
talsverðum þroska. Það er mjög
vel að sjá það þegar maður lítur
yfir garðinn hvort plönturnar
eru þyrstar eða ekki sem þær
þyrstar eru blöð þeirra mjög lin
og hanga niður einsog hálf fölnuð
2. en annars eru þau stinn og ha
sér vel uppi. Heppilegast er að
vökva garðinn ekki mjög opt en
talsvert mikið í einu, því lítil
vökvun er aðeins til ógagns, því
það er ekki til annars en kæla
garðveginn. Bezt er að vökva
annað hvort rétt um sólsetur á
kvöldinn eða fyrir sólar uppkomu
morguninum. — Það er áríðandi
að illgresi ekki nái að þroskast
í garðinum, og skal strax upp
það, er þess verður vart, og gæta

að ná hverri arfa plöntu upp með
rótunum því annars getur ný planta
vaxið upp af rótinni innan skamms
því að arfinn einsog margar algengar
ar plöntur hér, æxlast ekki aðeins
með fræi heldur og með rótar stöngl
um. Nái arfi að útbreiðast til muna
í garðinum og ná miklum þroska
dregur hann svo afar mikið af nær
ingar efnum frá hinum ræktuðu
plöntum og dregur það af leiðandi úr
vexti þeirra.

Helstu verkfæri er þurfa við garðyrkju
eru auk spaða, garðhrífa sem kostar
2–3 kr. og garðkanna sem kost
ar 4 kr. Sé garðyrkja rekin í
stórum stíl er gott að hafa garð
plóg og herfi en það er of dýrt til
að brúkast í smærri görðum.
Hvað áburð í garðinn við víkur
er það að segja að til þess má nota
allar áburðar tegundir. af honum

~~vot~~ ekki nýr. 12 Ef nýr húsdýra áburður er borinn í ræfur garða er hætt ad þar vilji brenna. Aftur á móti er gott að brúka sauða tauga í gamalt hrossatað, þara, og tilbúinn áburðar efni, o. fl.

Þá er að minnast á legu garðsins. Best er að garðurinn liggi móti suðri eða suðvestri, og sé skjól legur halli á honum. Heppilegt væri ef því yrði við komið að hann nálægt ám eða vötnum því vatn mildar loptslagið og dregur úr næturfrostunum; best er því hafa garðinn við lækjar eða aðrar hitar uppsprettur.

Eg læt svo útalað um þetta mikla áhuga mál mitt, og vona að lesendur Fjalls fara taki það til alvarlegrar íhugunnar og gjöri tilraunir í garðrækt nú á komandi vori, þeir munu sjá að það borgar fyrirhöfnina.

S. Björn

Þingmanna kosningar

Nú fer sá tími að nálgast að menn þurfa alvarlega að fara að íhuga þingmannakosningarnar hér í Skagafjarðarsýslu, sem í öðrum kjördæmum landsins. Það er eðlilega rætt og ritað mikið um þetta þýðingar mikla mál hvervetna á landinu, nú um þessar mundir, því allir hugsandi menn sjá það glöggt hversu afar mikla þýðingu það hefir að þessir fulltrúar þjóðarinnar séu ávalt sem allra best og viturlegast valdir, en sérstaklega þó nú þegar svo mörg mikilsvarðandi ~~velferðar~~ stórmál þjóðarinnar verða á dagskrá hjá því þingi er háð verður á komandi sumri sem varða landið, og heill þjóðarinnar í framtíðinni svo afar mikið. Þessi mál eru:

1. <u>Stjórnarskrármálið</u>, sem vonandi
er að verði til lykta leitt á næsta þingi
það er mál sem búið er að kosta land-
ið afar mikinn tíma og ógrynni fjár
um langan tíma, og þess utan hefir
það vakið og alið þann sorglega og skað-
lega flokkaríg og deilur milli meðlima
þjóðarinnar, og sem stórkost-
2 lega hefir spillt fyrir öðrum nauð-
synja málum þjóðarinnar, og þann-
ig sundrað kröftum þingsins, ár
eptir ár. En nú lifa menn í von-
þeirri von, að nú loks muni kom-
ast á sátt og samlyndi milli
þeirra flokka sem hingað til hafa
staðið hver öðrum andvígir á þjóð-
andi þinginu í þessu máli; svo
hér eptir geti þingið unnið saman
með bróðurlegum samhug og eindrægni
að landsins og þjóðarinnar mestu velferð-
ar málum, svo sem land- búnaðar
málum, alþýðumenta málum o. fl. sem

varða landið svo afar mikið í heild
sinni sem og hvern einstakling þess
þar á landinu sem um fleiri
frambjóðendur er að ræða, er vand-
inn í raun og veru mestur fyrir
kjósendur, hverja velja skuli og hverj-
um hafna. En hjá oss Skagfirðing-
um sýnist auðveldara viðað fást þar
sem báðir okkar fyrverandi þingm.
ætla að bjóða sig fram; en að líkind-
um ekki aðrir; reyndar hefir heyrst
að Flóvent Jóhannsson á Hólum
ætli að bjóða sig fram, en óvíst er hvað
satt er í því, og í öllu falli er það mjög
ólíklegt, að hann sem er umsjónar
maður eða bústjóri yfir hinu stóra,
umfangs mikla Hóla búi sem einsog
menn vita er eign Norður- og Austur-
amtsins og sem hann verður að bera
fulla á byrgð á og standa árlega reikn-
ing fyrir. Enda munu kunnugir
ekki bera mikið traust til þess

unga og óreynda manns sem þingmanns
það er því mitt álit og margra sem
þekktu hina fyrverandi þingmenn vora
og hafa kynnst framkomu þeirra ei-
einasta á þinginu heldur og í utan þings-
málum, að sjálfsagt sé að endurkjós-
a þá báða, þar sem þeir ekki hafa brugð-
ið loforðum við kjósendur í einu einasta
máli síður en svo. og höfum vér því
2 fyllsta ástæðu til þess að vera ánægð-
ir með þá í alla staði, því þótt Ólafur
Briem hafi af sumum þótt nokk-
uð atkvæða lítill á þinginu þá bland-
ast þó engum hugur um það, að
hann hefir marga þingmannskosti
til að bera. s.s. vit og þekking í öllum
þingmálum, mikla æfingu við öll
þingstörf, og sem ávallt er mest um vert
að hann er samviskusamur heiðursmað-
ur sem á vinnur sér í hvívetna traust
og virðing sem þingmaður sem
þess utan er Ólafur hinn allra nýt-

asti starfsmaður (þingsins) á þingi að því
er til ritstarfa kemur. Hvað hinum
þingmanninum Stefáni Stefánssyni
snertir þá er hann að vísu minna
kunnur almenningi hér í Skagafirði
sem þingmaður en öllum ber sam-
an um það að þau tvö þing er Stefán
hefir setið á sem fulltrúi okkar
hefir hann getið sér góðann orðstýr
á þinginu, sýnt sig þar sem ann-
ar staðar hinn ötulasti og áhugasam-
asti framfara maður sem borið hefir
kjördæmi sitt og velferð þess, sem og
alls landsins fyrir brjóstinu. Hann
hefir ótrauðlega unnið að heill Skaga-
fjarðarsýslu, þótt ýms framfara mál
héraðsins ekki hafi náð framgangi
af ýmsum ástæðum þrátt fyrir það
þó hann hafi barist fyrir framgangi
þeirra af alefli. Hann er maður
sem hefir eldheitann og innilegann
áhuga á (að) öllu sem lýtur búskapn-
um

hvorför til óskettingar og heilla hann er
bóndi með lífi og sál, það heyrist á
hverju hans orði þegar um búnað er
að ræða, en ljósast sést það þó á heim-
ili hans að þar býr fyrirmyndarbóndi
og það er öllum auðsætt að sá maður
sem stundar og drífur sinn eigin
búskap með slíkum smekk og fram-
kvæmdum, hann er vel hæfur til
þess að taka þátt í stjórn landbú-
naðar málanna á þinginu, því mest
varðar stórt. Það sýnir því óhætt
að Stefán er miklu fremur bóndi
enn embættismaður; enda mun það
oft í honum að segja af sér embættinu
og gjörast eingöngu bóndi; Ver getum
því glaðst af því að við höfum 2 bænd-
ur fyrir þingmenn.

Það er fyllsta sannfæring mín
að við Skagfirðingar höfum mjög nýta og í
alla staði hvað ar lega full trúa meðan
við höfum þessa menn Olaf Briem

Stefán Stefánsson, og eg vona það að ver
berum gæfu til að senda þá á þing
fyrir okkur þann 6 ára tíma sem
næstu kosningar eiga að gelda fyrir,
mun það þó sannast að Stefán
verður að þeim tíma liðnum fylli-
lega búinn að sýna það með fram-
komu sinni á þinginu að hann
er maður sem bæði hefir vit, vilja og
áhuga á því að gagnast kjördæmi
sínu. — Eg sem rita þessar línur
get flestum eða öllum Skagfirðingum
fremur lýst Stefáni bæði sem manni
sem bónda og sem þingmanni, þess vegna tek
eg ekki við að segja það, að eg þekki ekki neinn
mann með fleiri kostum, eða fjöl-
bygttari hæfilegleikum en Stefán og get
eg því vænst alls hins bezta af honum
landinu til heilla og framfara. Eptir
því sem starfsvið einhvers er víðara
eptir því gefst honum frekar færi til
að neyta hæfilegleikanna, ef hann

adeins hefir opið auga fyrir öllu því sem vinna þarf og á hvern hátt það verður bezt framkvæmt, og hafi jafnframt einbeittann vilja á þeim endurbótum sem nauðsynlegar eru. Þaðer mín einsdregin sannfæring vor að þið heiðruðu lesendur Fjallkonunnar sem kosningar rétt hafið, kjósið nú þá Ólaf og Stefán fyrir þingmenn á næsta kjörfundi og látið engar blekkingar raska sannfæringu ykkar í svo afarþýðingarmiklu máli, því svo það ef til vill eitt sinn hafi átt sér stað mega menn ekki láta slíkt henda sig aptur og mun ykkur ekki iðra þess. — Enda eg svo mál mitt treystandi því til fullnustu að þið fylgið í þessu velferðar máli héraðsins, og alls landsins í i heild sinni, þvíviregla að velja sem bezt og ötullegast þingmenn, til næsta kjörtímabils á næsta kjör fundi.

Björn Jónsson

Hjónaskiptin og Gullhúsið

Einu sinni fyrir nokkrum tugum ára síðan kom til Lundúnaborgar á Englandi aðals maður einn sem enginn þekkti neinn deili á; ekki sagði hann neinum nafn sitt, og en hvaðst vera af þýzkum ættum. Hann settist að hjá borgara einum nálægt konungshöllinni. Hann helt sig vel að kost og klæðum, og borgaði hvað eina er hann keypti með gulli út í hönd. Liðu svo fram tímar þar til menn fóru að undrast hversu mikla upphæð þessi maður hefði af gulli, en enginn vissi til að hann hefði neinar tekjur til að lifa af. Komst þetta einnig til eyrna konungi, sem uin sagað ra furðaði á þessu, let hann því boða til sín borga þann er aðalsmaðurinn bjó hjá, og spurði hann hvort hann vissi hvaðan aðalsm. hefði allt það mikla gull er hann virtist að hafa ráð á. — borgarinn

en hann hvad ser ókunnugt um það. Konungr
~~vaga~~ er sagði að sig fýsti að vita betur hagi þeirra
adalsm. og hvadst mundi koma næsti kvöld
til borgarans í hermanna búningi, og
skyldi hann (borgarinn) ~~það~~ vera tregur til
hýsa sig ef hann beiddist gistingar, og vita
hvad adalsmadurinn legði til þeirra mála
ef hann legði það til að hýsa sig skyldi
borgarinn láta það að orðum hans
Sídan er þá borgarinn heim en næsta kvöld
kom hermadurinn þangad og baðst
gistingar og tók borgarinn því
seinlega, og sagði hermenn oft vera
sjálfe og upphlaupsgjarna, en adalsm.
hvad það illa sæma að vísa honum
burtu og hvadst skyldi borga fyrir hans
greidann. Þá skalt þú ábyrgjast hvad
af því leidir sagði borgarinn, en adals
madurinn kvad svo vera skyldi, og beiddi
hann inn med sér, settust þeir síðan
til borðs og að því búnu var gengið til
sængur, en er fram á nóttina kom

talaði hermadurinn til adalsm. og kvaðst
ekki geta sofið, og vil eg segir hann að
við klæðumst og göngum út á stræti
okkur til dægra styttingar, því veður
er gott. Adalsm. svarar hvad munum
vid geta haft oss til skemmtunar nú
þegar allt er í dauða kyrð um alla
borgina, enda ekki ómögulegt að varðm.
yrðu þeirra varir og vissi hann þá hvern
ig fara mundi. en hermadurinn
kvadst svo kunnugur í borginni að
hann kvadst vel geta umflúið varð
mennina. Adalsm. svaradi: Mjög ófús
er eg til þessa, og á eg ekki skilið af þér
að þú færir mig úti ráunar villur eða svik
ráði, og má vera að húsbóndi minn hafi
betur séð en eg. Hermadurinn svaradi
ekkert mun vil eg vinna ~~þér~~ fremur
en sjálfum mér. Adalskonan let
adalsm. þá tilleiðast og gengu þeir
út á stræti ser, nokkra stund gengu
þeir til og frá um götur borgarinnar

og talandi um ýmsa hluti. þóttist hver
um sig ekki koma að tómum kofun-
um hjá hinum. þá er þeir höfðu nokkra
stund att saman gengu þeir fram
hjá húsi einu, skrambi leyfa segir herm.
þá við félaga sinn, í þessu húsi þar
búa tvenn nýgipt hjón og búa þau sinn
hvorum enda hússins; annað parið var
ungur maður og gömul kona en hitt
parið var gamall maður og ung stúlka
Væri nú gaman að geta skipt um
konur án þess nokkur yrði þess var því
betur sýndist fara á því að unga konan
~~ætti~~ se hjá unga manninum, en roskna
konan hjá roskna manninum. Aðals-
maðurinn svaraði vel gæti og gjört þetta
en mér sýnist það óþarft, úr því mennirnir
völdu þannig sjálfir þá mun
ekki betur fara þótt við breytum um
En hermaðurinn bað hann því í kapp að
vita ef þessi bón því er þetti. mjög
gaman að frétta hvernig hjónunum gjörði

[illegible]

við þá er þau vöknuðu að morgni; og
svo fór að aðalsm. lét loks tilleiðast
fóru þeir nú inn í húsið og til svefnhúss
unga mannsins og gátu þeir með varkárni
náð konunni frá honum án þess þau vöknuðu
og bar hermaður inn hana í eptir félaga
sínum til svefnstofu aldraða mannsins. þá tók aðalsm. hina ungu konuna úr
rúminu frá manni sínum og rétti hana
herm. þá er hann hafði lagt roskna
konuna niður í rúmið hjá aldraða m.
síðan bar herm. unga konuna til aðal
unga mannsins. og lagði hana hægt
og gætilega niður í rúmið við hliðina á manni
ins. því næst fóru þeir burtu úr hús
inu en það þótti herm. undarlegt að
félagi hans gat aptrað hverjar [illegible] þótt
þau væri hvað lestar. Þegar þeir aptur
voru komnir út á strætið spyr aðalsm
hvert nú mundi ekki ráð að ganga til
sængur en herm. svaraði því neit-
andi, en kvaðst nú vilja. með hans að
stoð komast í gull hirzlu konungsins

og ná þar gulli, svo eg geti borgað þer fyr
skemmtun með góðum morgunv[erð]
og enda goldið þer greiðann í gærkv[eldi]
en það get eg ekki nema að fá penin[ga]
á þennann hátt því eg er fátæku[r]
maður þar eð vér hermennirnir h[öfum]
svo litinn mála hjá konung[num]
svo að hann ekki nægir til að
kaupa fyrir [bráðustu] nauðsynjar vorar, og
tæki eg því með ánægju svo mikið fe
fjárhirslu konungsins sem eg þyrft[i]
við fyrst um sinn. Aðalsmaðurin[n]
svaraði vel má eg koma þér þar in[n]
því satt að segja þá hefi eg það um
allt það fé er eg brúka dags dagle[ga]
til að gjöra mér og öðrum gott af. Eg v[ar]
gömlum og góðum aðalsættum og va[r]
vel fjáður maður, en skyndilega var[ð]
öreigi, og kom [eg] mér þá ekki að þ[ví]
að biðjast ölmusu. Tók eg þá fyrir a[ð]
læra þessa [mennt] að ná frá þeim s[em]
nægilega mikla til að geta framfle[ytt]
lífi mínu sem gentilmaður en s[kki]

svo mikla að þeim yrði til tilfinnanlegur
skaði o. Eg hefi nú dvalið hér nokkurn
[tíma] sökum þess að eg vissi konung
þenna fyrir flestum öðrum konungum
bæði að ríkidæmi og öðru. Meðan þeir
voru að ræða um þetta, höfðu þeir nálg
ast húsið það er þeir höfðu minst á, þar
sem fjársjóðir konungs voru geimdir
og [hann] aðalsmaðurinn því uppmeð
fölsuðum lykli, og á sama hátt gat
hann opnað fjár hirzluna sjálfa. Tóku
þeir þá sína hand fyllina hver af gulli
síðan vildi hann. taka aðra hand fylli
sína og hvaðst að réttu eiga mikla meir[i]
hjá konunginum, en aðalsm. bannað
honum það og sagði að það er hann
hefði nú þegar tekið mundi [honum] endast
lengi ef vel væri í haldið, en þrátt
fyrir fortölur aðalsm. tók hann.
aðra hand fylli og stakk því á sig en
aðalsm. hvað ólíklt ó þarfa ágirni
og vil eg sagði hann að þú látir nokk
uð af gullinu aptur í fehirzluna en

hinn neitadi því. og kvadst ætla ad
taka á þridju og svo ekki meira, en
adalsm. sagdi ad ef hann tæki einu
peningi meira, skildi hann reka hann
í gegn med haltiskraif sínum. og hv
á hermadurinn frá áforminu sínu og f
gengu badir út og ~~hinn~~ til svefnh
bergissins, og lögdust til svefns. En er ad
madurinn vaknadi um morguninn
var hermadurinn allur á burtu
Nú er ad segja frá hjónunum þeg
þau vöknudu um morguninn þótt
þeim næsta undarleg breyting sú sem
var, konurnar sóru og sárt vid lögdu
þær hefdu nokkud um þetta ad vita
ádur, eldri konan og eldra mann
inn þóttu badum sér í brotid og h
eda aftur hvort sitt ekta par. —
Vard nú allt í ráda leysi fyrir þeim
þordu þau naumast nokkur ad rád
því þau ætlu þetta annad hvort g
lega stjórn eda gjörninga, og rédu þ
því af ad skjóta þessu máli undir k

unglegann úr skurd. Lét þá konung
ur saman kalla rád herra sína og adalsmenn
og einnig þau á medal nætur félaga
sína. En er þeir voru saman komnir spyr
konungur adalsm. er med konunni hafdi
verid um nóttina hvad hann leggi til
um hvernig skipta málid, hinn svarar
sá getur bezt um þad borid er konurn
ar bar milli rúmanna, því mér þótt
ist hann ber lega sjá ad nætur félagi
hans var enginn annar en konungur
inn. svaradi konungur því á þá leid ad
torvellt yrdi þad hafa uppá þeim manni
því enginn viti hvernin undir þessi hag
ad borid eda hvort þad se af mannavöld
um eda af völdum illra eda gódra anda
og mun eg þad til leggja ad af hver tveggja
hjónunum sem þá skuli hjóna bandid
þannig standa, ad ödrum kosti taki
mennirnir hver sína eiginkonu til
næstu nætur og viti til hvort þá
verdur nokkur breyting á. en verdi þá
samskonar skipti ad nýju þá sé audsæ

ad Gud vilji svo vera láta eptir þad ...
konungur adalsm. á eintal og vard adals
madurinn þá mjög skelkadur, en konung
ur mælti þú munt felagi hyggja ad eg
muni refsa þér fyrir tiltæki þín, og
svo mundi líka hafa ordid ef þú ekki
hefdir aptrad mér frá ad taka gullid og gj
ur farid svo sparlega med þad eptirstöd
þinni, og skal þetta nú vera gleymt
Adalsmadurinn fleygdi sér þá fyrir
fætur konunginum til ad votta h
mér þakklæti sitt en konungur
sagdi ~~ad~~ ekki hæfir ad tveir stall
ar hafi svo miklum virdinga mun
skalt þú upp standa, sidan sett kon
ur hann vid sitt eigid bord, og gipti hon
stuttu sídar eina af hofjómfrúm dr
ottningarinnar og gaf honum búgard út
i landinu og fekk honum í hendur kon
lega sýslu. Var adalsmadurinn vitur m
og virtur af öllum og hélst þeirra konung
vináttu sinni til dauda dags. (Höskuldur

Auglýsing

Samkvæmt reglugjörd Fjallfara
dagsettri 11. januar 1901. og breyting
á reglugjörd þessari 22 November 1902
7 grein leyfum vér oss hér med ad
bjóda til hins almenna Fjallfara fundar
26. þ. m. Fundur inn verdur hald
inn ad Skardi og byrjar kl. 2 e.m.
þá verdur og haldinn þar á stadnum
glímu fundur og fleiri skemtanir
Allir medlimir sveitablads fé
lagsins bednir ad mæta.

Virdingarfyllst

Ritnefndin

Drengjaleikur (Nóttin og dagurinn)

þessi leikur var mikid idkadur
af ungum mönnum hjá Forn-
Grikkjum og var nefndur „Ostrakinda"
Leikurinn er þannig:

Lukendurnir skiptast í 2 flokka dag flokkinn og natur flokkinn. Flokkarnir velja sér nú bústad hver gagnvart ödrum og er dálitill spölur á milli. Mörk eru sett miðja vegu milli flokkanna þar næst ganga badir flokkarnir fram að mörkunum, kasta medaer tréplötu sem er máluð svört að annan megin en hvít hinum megin, er henni kastað lopt upp og gætt að hver hlidin snýr upp er niður kemur. Sé það t. d. hvíta hlidin vegadu dengirnir að ella natur drengirna og bryjja bardaga við þá, en hinir reyna að hlaupa sem fætur toga heim til sín. bústaðar þar er ná og ekki komast undan eru Lukuir stað burdur klára á þarfir segur vegarnar

Skritla

Skólakennarinn: Hvaðer helmingurinn af 8

Lærisveinninn: Se þeim skipt lóðrétt þá er helmingurinn 3,8 En sé þeim skipt lárétt er helmingurinn 0, 8